

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2024/075/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл
Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Х.Женисбек
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ж.Назгүл
Утас: 88403281 Цахим хаяг: nazgulj@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

ЦЭНГЭЛ СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН 1 ДҮГЭЭР
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Ж.АЛИМА ТАНАА

2025.02.25 № 312
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цэнгэл сумын ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

1. Санхүүгийн тайланд үдийн хоолны зардлын гүйцэтгэлийг 211.5 сая төгрөгөөр тайлагнаж, хүүхдийн тоог 1-5 дугаар сард 850, 9-12 дугаар сард 886 хүүхдээр тогтмол тоогоор тооцсон, хүүхдийн бүртгэлийг өдөр тутам хянаж, баримтжуулаагүй, нярвын 1-9 дүгээр сарын хүнсний материалын тайлан, анхан шатны зарлагын баримтаар тогоочид олгосон материалын зарцуулалтыг хоолны талонтой тулгаж үзэхэд 10.2 сая төгрөгийн материалыг баримтгүйгээр илүү зарлага гаргаж, санхүүгийн тайланд тусгасан, төсвийн зарцуулалтад тавих хяналтыг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн зэрэг зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх хэсгийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5 дахь хэсгийн 16.5.5, 26 дугаар зүйлийн 26.1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийн, 5.1.4, 13 дугаар зүйлийн 13.6, 13.7, 14 дүгээр зүйлийн 14.3 дэх хэсгийн, 14.3.1, 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн,

20.1.1, 20.1.4 дэх заалттай нийцээгүй бөгөөд санхүүгийн тайлагналын толилуулга, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Цэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль нь 2024 онд 5,661.1 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 5,169.9 сая төгрөг зарцуулж, 93 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудал

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ж.АЙГҮЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>503,178,274.00</u>	<u>418,317,648.46</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	438,556,800.00	326,151,640.66
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	438,556,800.00	326,151,640.66
3121	Төгрөг	438,556,800.00	326,151,640.66
31211	Төрийн сангийн харилцах	438,556,800.00	326,151,640.66
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	64,621,474.00	92,166,007.80
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	4,860,930.00
354	Хангамжийн материал	64,621,474.00	87,305,077.80
35410	Бичиг хэргийн материал	594,600.00	1,328,900.00
35420	Аж ахуйн материал	47,276,354.00	43,870,854.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	200,000.00	-
35450	Барилгын засварын материал	274,000.00	-
35460	Хүнсний материал	9,255,770.00	32,539,580.00
35470	Бусад хангамжийн материал	7,020,750.00	9,565,743.80
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,260,775,492.12</u>	<u>3,358,193,680.62</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,260,775,492.12	3,358,193,680.62
391	Газар	-	-
392	Биет хөрөнгө	3,205,380,253.20	3,302,924,603.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,431,624,670.00	3,458,352,670.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(543,285,871.74)	(687,794,731.91)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	-	-
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	215,235,868.00	407,573,758.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(72,019,379.67)	(92,113,846.79)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	251,189,479.80	286,697,594.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(104,425,757.23)	(123,568,158.44)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	14,010,952.00	40,727,026.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,827,817.96)	(12,827,817.96)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	-	-
39217	Ном	25,878,110.00	25,878,110.00
393	Биет бус хөрөнгө	55,395,238.92	55,269,076.92
39301	Програм хангамж	1,973,239.00	1,973,239.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(220,000.08)	(346,162.08)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	53,642,000.00	53,642,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>3,763,953,766.12</u>	<u>3,776,511,329.08</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	=	<u>51,612,400.00</u>

41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	51,612,400.00
413	Өглөг	-	51,612,400.00
4136	Бусад өглөг	-	51,612,400.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	51,612,400.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>3,763,953,766.12</u>	<u>3,724,898,929.08</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,763,953,766.12	3,724,898,929.08
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	586,066,331.00	586,066,331.00
51101	Өмч: - төрийн	586,066,331.00	586,066,331.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,321,700,013.72	1,282,645,176.68
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,321,700,013.72	1,321,700,013.72
51220	Тайлант үеийн үр дүн		(39,054,837.04)
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	-	
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,856,187,421.40	1,856,187,421.40
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>3,763,953,766.12</u>	<u>3,776,511,329.08</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,822,072,003.00	5,378,635,472.80
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	6,000,000.00	218,126,972.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,000,000.00	218,126,972.80
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	6,000,000.00	9,392,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,000,000.00	9,392,900.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	-	206,189,079.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	-	2,544,993.80
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,816,072,003.00	5,160,508,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	5,620,167,603.00	4,916,779,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,898,192,400.00	4,916,779,900.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	1,721,975,203.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	195,904,400.00	243,728,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	195,904,400.00	243,728,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,717,252,231.47	5,417,690,309.84
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,717,252,231.47	5,417,690,309.84
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,529,813,734.47	5,206,171,039.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,571,540,877.00	3,828,504,277.36
210101	Үндсэн цалин	1,694,745,006.00	2,515,001,131.36
210102	Нэмэгдэл	745,581,235.00	1,154,388,446.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	-
210104	Урамшуулал	131,214,636.00	159,114,700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	357,791,600.00	498,073,200.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	243,298,000.00	338,689,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	28,623,500.00	39,845,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	22,898,600.00	19,923,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,724,700.00	19,923,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	57,246,800.00	79,691,800.00
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	-	-
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	195,934,422.00	295,541,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,850,237.00	11,397,021.86
210302	Түлш, халаалт	185,383,585.00	282,443,978.14
210303	Цэвэр, бохир ус	1,700,600.00	1,700,000.00
2105	Нормативт зардал	159,155,680.00	207,765,630.00
210502	Хоол, хүнс	159,155,680.00	207,765,630.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	24,376,500.00	62,318,440.98
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,000,000.00	9,392,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	18,376,500.00	52,925,540.98
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	221,014,655.47	313,968,491.50
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	72,691,164.00	96,497,501.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийж	24,556,456.00	33,599,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	123,767,035.47	183,871,890.50
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	187,438,497.00	211,519,270.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	187,438,497.00	211,519,270.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	187,438,497.00	211,519,270.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>2,104,819,771.53</u>	<u>(39,054,837.04)</u>
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>2,104,819,771.53</u>	<u>(39,054,837.04)</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>4,100,096,800.00</u>	<u>5,169,901,400.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	6,000,000.00	9,392,900.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,000,000.00	9,392,900.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,000,000.00	9,392,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,000,000.00	9,392,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,094,096,800.00	5,160,508,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,898,192,400.00	4,916,779,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,898,192,400.00	4,916,779,900.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	195,904,400.00	243,728,600.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	195,904,400.00	243,728,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>3,599,749,654.00</u>	<u>5,207,205,559.34</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,599,749,654.00	5,207,205,559.34
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,412,311,157.00	4,990,825,359.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,572,259,377.00	3,828,504,277.36
210101	Үндсэн цалин	1,706,625,359.00	2,413,871,896.36
210102	Нэмэгдэл	735,178,718.00	1,255,517,681.00
210104	Урамшуулал	130,455,300.00	159,114,700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	357,791,600.00	498,073,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	243,298,000.00	338,689,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	28,623,500.00	39,845,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	22,898,600.00	19,923,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,724,700.00	19,923,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	57,246,800.00	79,691,800.00
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	195,904,400.00	243,728,600.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,850,237.00	11,397,021.86
210302	Түлш, халаалт	185,353,563.00	230,631,578.14
210303	Цэвэр, бохир ус	1,700,600.00	1,700,000.00
2105	Нормативт зардал	164,178,800.00	231,049,440.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс	164,178,800.00	231,049,440.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	24,376,500.00	62,318,440.98
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,000,000.00	9,392,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	18,376,500.00	52,925,540.98
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	97,800,480.00	127,151,401.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,224,980.00	94,071,401.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	28,575,500.00	33,080,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	187,438,497.00	216,380,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	187,438,497.00	216,380,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	187,438,497.00	216,380,200.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>500,347,146.00</u>	<u>(37,304,159.34)</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	146,175,000.00	75,101,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	146,175,000.00	75,101,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	146,175,000.00	75,101,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	146,175,000.00	75,101,000.00

6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(146,175,000.00)</u>	<u>(75,101,000.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	354,172,146.00	(112,405,159.34)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	84,384,654.00	438,556,800.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	438,556,800.00	326,151,640.66

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	586,066,331.00	1,856,187,421.40	(774,639,765.81)		1,667,613,986.59
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	586,066,331.00	1,856,187,421.40	(774,639,765.81)		-
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт					-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					-
C07	Тайланг үеийн үр дүн			(8,479,992.00)		(8,479,992.00)
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	586,066,331.00	1,856,187,421.40	1,321,700,013.72		-
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	586,066,331.00	1,856,187,421.40	1,321,700,013.72		-
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	586,066,331.00	1,856,187,421.40	1,321,700,013.72		-
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт					-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт					-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					-
D07	Гадаад валотын хөрвүүлэлтийн зөрүү					-
D08	Тайланг үеийн үр дүн			(39,054,837.04)		(39,054,837.04)
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	586,066,331.00	1,856,187,421.40	1,282,645,176.68		-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,661,119,400.00	5,282,306,559.34
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,661,119,400.00	5,282,306,559.34
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,440,672,300.00	5,065,926,359.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,082,187,200.00	3,828,504,277.36
210101	Үндсэн цалин	2,769,215,900.00	2,413,871,896.36
210102	Нэмэгдэл	1,153,856,600.00	1,255,517,681.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	159,114,700.00	159,114,700.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	510,273,500.00	498,073,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	346,985,900.00	338,689,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	40,821,800.00	39,845,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	20,411,000.00	19,923,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	20,411,000.00	19,923,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	81,643,800.00	79,691,800.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	295,341,000.00	243,728,600.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,975,900.00	11,397,021.86
210302	Түлш, халаалт	275,665,100.00	230,631,578.14
210303	Цэвэр, бохир ус	1,700,000.00	1,700,000.00
2105	Нормативт зардал	240,414,400.00	231,049,440.00
210502	Хоол, хүнс	240,414,400.00	231,049,440.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,800,000.00	-
210604	Урсгал засвар	1,800,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	87,262,200.00	62,318,440.98
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,000,200.00	9,392,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	77,262,000.00	52,925,540.98
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	223,394,000.00	202,252,401.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	190,314,000.00	169,172,401.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	33,080,000.00	33,080,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	220,447,100.00	216,380,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	220,447,100.00	216,380,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	220,447,100.00	216,380,200.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,661,119,400.00	5,169,901,400.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,916,779,900.00	4,916,779,900.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	4,916,779,900.00	4,916,779,900.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	297,141,000.00	243,728,600.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	297,141,000.00	243,728,600.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	447,198,500.00	9,392,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,200.00	9,392,900.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	437,198,300.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		438,556,800.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		326,151,640.66
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	158	158
620001	Удирдах ажилтан	1	1

620002	Гүйцэтгэх ажилтан	121	121
620003	Үйлчлэх ажилтан	36	36
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	158	158
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	117	117
650005	ШУ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮШУ)		
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	2	2
650007	Мэргэжлийн боловсролын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮМБ)		
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	1	1
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	38	38

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Санхүүгийн тайланд нийт 5,821.6 сая төгрөгийн алдаа илэрч залруулга хийгдсэн. Үүнд:
Залруулсан алдаа

- Санхүүгийн байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн эхний үлдэгдлийг 155.2 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнаж ирүүлснийг залруулав.
- Мөнгөн гүйлгээний тайланд хоол хүнсний зардлыг 5.7 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасныг залруулав.
- ТГТ-д зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийн төлөвлөгөөг 1561.0 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийг 1069.8 сая төгрөгөөр, зардлын төлөвлөгөөг 1486.6 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийг 1543.2 сая төгрөгөөр тус тус дутуу тайлагнаж ирүүлснийг залруулав

Аудитаар нийт 197.4 сая төгрөгийн зөрчил илэрч 12.5 сая төгрөгийн төлбөрийн акт, 211.5 сая төгрөгийн албан шаардлага, 10.3 сая төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитын дүнгээр 12.5 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн 2 акт тогтоосон.

1. Тайлант онд нэр бүхий ажилтнуудад олгосон 2.3 сая төгрөгийн цалингийн урьдчилгааг суутгаж аваагүй, санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаж харуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 26 дугаар зүйлийн 26.1-д “Төсвийн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккрузл суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.1 “аж ахуйн бүх ажил, гүйлгээ”, 14.4.2 “бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага ” гэж заасныг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөр барагдуулах төлбөрийн акт тогтоов.

2. Тайлант оны үдийн хоолны зарцуулалтыг нярвын 1-9 дүгээр сарын бараа материалын тайлан, анхан шатны зарлагын баримтаар тогоочид олгосон хоол хүнсний материалын зарцуулалтыг хоолны талонтой нэг бүрчлэн тулгаж үзэхэд 10.2 сая төгрөгийн хоол хүнсний материалыг баримтгүйгээр илүү зарлага гаргаж, санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-т “Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ”,

6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5-д “Төсвийн шууд захирагч нь төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 26 дугаар зүйлийн 26.1-д “Төсвийн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккрузал суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална”, 5.1.4-т “үнэн зөв байх”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөр барагдуулах төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

Аудитын дүнгээр 211.5 сая төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага өгөв. Үүнд:

1. Санхүүгийн тайлан, тодруулгад үдийн хоолны зардлын гүйцэтгэлийг 211.5 сая төгрөгөөр тайлагнасан байна. Үдийн хоолны зарцуулалтын тайлангаар 2024 оны 1-5 дугаар саруудын хүүхдийн тоог тогтмол 850 хүүхдээр, 9-12 дугаар саруудын хүүхдийн тоог тогтмол 886 хүүхдээр тооцож зарцуулалтыг тайлагнаж ирүүлсэн бөгөөд үдийн хоолонд хамрагдсан хүүхдийн бүртгэлийг өдөр тутам хянаж, баримтжуулж ажиллаагүй, зарцуулалтад тавих хяналтыг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна”, 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 14 дүгээр зүйлийн 14.3-д “Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ”, 14.3.1-д “анхан шатны баримт бүрдүүлэх”, 20.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ерөнхий нягтлан бодогч мэргэжлийн ур чадвар, ёс зүйтэй байх бөгөөд дараах бүрэн эрхтэй байна”, 20.1.1-д “нягтлан бодох бүртгэлийн анхан шатны баримт, холбогдох бусад баримт бичиг, мэдээ, мэдээллийг тогтоосон хугацаанд шаардан гаргуулах”, 20.1.4-д “хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх,

“Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай” хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1-т “Сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд дараах үйл ажиллагааг хориглоно”, 11.1.3-т “сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээтэй холбоотой баримт бичгийг хуурамчаар бүрдүүлэх” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөв.

3.3 Зөвлөмж

Аудитын дүнгээр 10.3 сая төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмж өгсөн.

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөлт, хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт:

Сургууль нь худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө батлуулж, хэрэгжүүлээгүй /дотуур байрны хоолны зардал 231.0 сая төгрөг, үдийн хоолны зардал 216.3 сая төгрөг, худалдан авсан үндсэн хөрөнгө 75.1 сая төгрөг/ байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 44.1-т Захиалагч батлагдсан төсөвт туссан төсөл, арга хэмжээ бүрээр

худалдан авах ажиллагааг үр ашигтай төлөвлөж, батална.”, 46.1-т “Захиалагч худалдан авах ажиллагааны хэрэгжилт, үр дүнг тухайн жилийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд заасан төсөл, арга хэмжээ бүрээр харьяалах дээд шатны төсвийн захирагчид цахим системээр тайлагнана.” гэсэн заалттай нийцэхгүй, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж: Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасны дагуу худалдан авах ажиллагааг төлөвлөж, хэрэгжүүлж ажиллах, цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөв.

2. Анхан шатны баримт бүрдэлтэй холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Бусад бараа үйлчилгээний зардлын төсвөөс замын зардал, ажил үйлчилгээний хөлс, томилот зэрэгт нийт 30.3 сая төгрөгийг анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар зарцуулж, тооцоог зохих журмаар хийгээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.5-д “Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна”, 13.6-д “Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна”, 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 14 дүгээр зүйлийн 14.3-д “Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ”, 14.3.1-д “анхан шатны баримт бүрдүүлэх”, 20.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ерөнхий нягтлан бодогч мэргэжлийн ур чадвар, ёс зүйтэй байх бөгөөд дараах бүрэн эрхтэй байна”, 20.1.1-д “нягтлан бодох бүртгэлийн анхан шатны баримт, холбогдох бусад баримт бичиг, мэдээ, мэдээллийг тогтоосон хугацаанд шаардан гаргуулах”, 20.1.4-д “хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж:

Санхүүгийн анхан шатны баримтын бүрдлийг бүрэн хангах, бүрдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийхийг таслан зогсоох, хууль журмыг мөрдөж ажиллаж;

Дээрх зөвлөмж болон бусад шийдвэрийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа	Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан	Буруу тусган илэрхийлсэн	Үүнээс		Зөвлөмж
				Залруулсан	Залруулаагүй	

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
СБТ-д нийт хөрөнгийн эхний үлдэгдлийг зөрүүтэй тайлагнасан	1	155,181.9			1	155,181.9	1	155,181.9				
МГТ-д хоол хүнсний зардлыг илүү тайлагнасан	1	5745.0			1	5745.0	1	5745.0				
ТГТ-д төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг зөрүүтэй тайлагнасан	4	5,660,630.8			4	5,660,630.8	4	5,660,630.8				
Дүн	6	5,821,557.8			6	5,821,557.8	6	5,821,557.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Урьдчилгааг суутгаж аваагүй, санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаж харуулаагүй	1	2300.0	1	2300.0								
Үдийн хоолонд хамрагдсан хүүхдийн бүртгэлийг өдөр тутам хянаж, баримтжуулаагүй	1	211519.3			1	211519.3						
Хоол хүнсний материалыг баримтгүйгээр илүү зарлага гаргаж, санхүүгийн тайланд тусгасан	1	10215.0	1	10215.0								
Анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар зарцуулалт хийсэн	1	10306.5					1	10306.5				
Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө батлуулж, тайлагнаагүй.	1	0					1	0				
Дүн	5	234340.8	2	12515.0	1	211519.3	2	10306.5				

